

VIROS LOBOGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XVII. évfolyam,
5105. szám
4 oldal,
20 bani
Szombat,
1961.
Augusztus 5.

NAPIRENDEN

A jó gazda felelősségérzetével

A közelmúltban — mint tudjuk — városunk és rajonunk üzemében, vállalatban sor került a kollektív szerződés felülvizsgálata. A beszállók ismereték az elért eredményeket, emellett tettek a hibákról és vázolták azokat a feladatokat, amelyek a második felében a szocialista vállalatok egész munkaközösségére hárulnak.

A gyűlések mindenütt alaposan elemezték a fennálló helyzetet; az egybegyűlt dolgozók nagy felelősségérzettel tették tanúbizonyságot, értékes javaslatokat terjesztettek elő a munka további javítása érdekében. A december 30. gyűlésen Kocsma Pál elvtárs a többi között ezeket mondotta: Tagadhatatlan, hogy az év első felében sokat javítottunk munkánkban, de még sok a tennivaló. A minőség javítása központi kérdése kell legyen a termelőmunkának. Ez megköveteli, hogy tovább törekedjünk a technológiai folyamatot és szilárdítsuk a munkafegyelemet.

Bár a legtöbb gyárban hónap-ról-hónapra szép eredményeket értek el, de a dolgozók további sikereire törekednek. Ezt bizonyítja az is, hogy mindenfelé a bírálat és önbírálat szellemében szölköztek a tárgyalókérdésekhez. A Városi Közlönyben miközben hangsúlyozták, hogy milyen nagy mértékben fejlődött a villamos hálózat, rámutattak arra is: még mindig megtörténik, hogy elhanyagolják a villamoskocsik takarítását és a vezetőségek nem intézkedtek, hogy a Pullmann kocsikat szellőztetőberendezéssel lássák el.

Az elismerés hangján beszéltek a Ranghatás szerszámgépgyár öntőedénye dolgozóinak sikereiről is. Itt ugyanis hosszabb ideig a megengedettnél magasabb volt a teljesítmény. A gyűlésen kiemelték, hogy a pártbizottság politikai nevelőmunkája, valamint a szakszervezeti bizottság eredményes tevékenysége folytán most már másfél százalékkal a megengedettnél csökkent a selejt. A gyárban, a szakszervezeti bizottság szakmai tanácsot szervezett, melyen 85 dolgozó magasabb szakképesítést nyert; a szerszámműhelyben és az öntőedényben a jól bevált módszerek elterjesztése érdekében gyakorlati bemutatókat tartottak; kiterjesztették a haladó szövet és hazai munkamódszereket; ösztönözték az újításokat alkotótevékenységük kibontakoztatásában stb. Így aztán nem véletlen, hogy az év első felében kimagasló sikereket születtek a gyárban.

Az áramszolgáltatási Vállalat munkája érezhetően javult az utóbbi időben. Csökkent a panaszkók száma s a szükséges kiegészítőket a gyár szorgalmasan dolgozó a helyszínen azonnal elvégzi. Amellett, hogy az

Harc a talajerózió ellen

A dombvidéki gép- és traktorállomások keretében speciális brigádokat létesítettek a talajerózió megelőzésére és kiküszöbölésére célzó munkálatok gépesítésére. Az első 27 ilyen brigád, amelyet nehéz traktorokkal, billenő ekékkel, talajgyalukkal, talajgyengítővel és más gépekkel láttak el, a szocialista gazdaságokban fog működni.

A vízmosások területének vízszárazítása céljából az idén kettőszáz hektár területen ültetnek gyümölcsfát és szőlőt, mint az utóbbi 10 évben.

A munkálatok eredményes lebonyolítása érdekében 4 tartományközi állomás létesült, amelyek tanulmányokat végeznek és terveket készítenek a talajjavítási munkálatok elvégzésére és a talajerózió elleni küzdelemre, a 11 tartományi központ főleg a talajerózió megelőzése céljából végez munkálatokat. A következő évekre további központok létesítését vetik tervbe s ugyanakkor növelni fogják a gép- és traktorállomások speciális gépítő brigádjainak számát.

Likér Erzsébet kommunista a december 30. üzem felvételi részlegén dolgozik. Tervét általában 109 százalékkal teljesíti és kiváló minőségű munkát végez.

A Bányásznap tiszteletére

4000 tonna szén terven felül

A bányai szénkitermelések bányászai 4000 tonna koksizható szénen fejtették ki eddig az év első hét hónapjára előirányzott tervfeladaton felül. E sikert a földalatti gépi berendezések kihasználási mutatója számának növelésével, a szén kiválogatásának és osztályozásának megjavításával és a szén

szemcsésítésére vonatkozó új szabályok bevezetésével érték el. Ily módon az év első felében a munka termelékenysége 10,6 százalékkal túlszárnyalta a tervelőirányzatot s ugyanakkor érezhetően megjavult a koksizható szén minősége is. Baia Nouă-i ponori és aninai bányások átlag 20 százalékkal csökkentették a szén hamutartalmát.

A bányások nagy figyelmet fordítanak a termelési költségek csökkentésére. Az előregyártott elemekkel történő ducolás alkalmazásával, a gépi berendezések ésszerű kihasználásával csaknem 3 millió lej értékű többletmegtakarítást értek el.

Tizenegy nappal határidő előtt

A nagybányai Bányatrósz munkással, technikusai és mérnökei lendületes szocialista versennyel készültek a Bányásznapra és az év első hét hónapjának tervét három nappal a határidő előtt teljesítették. A legszebb eredményeket a November 7. Nistru kitermelőegység bányászai érték el akik 11 nappal határidő előtt teljesítették termelési tervüket. Hasonlóképpen szép eredményt értek el a Căminic, Herja-l és más kitermelő egységek dolgozói. A termelési terv teljesítésével egyidőben jelentős megtakarításokat értek el. Így a nagybányai Trósz egységének dolgozói a kitermelés és feldolgozott érc tonnájának önköltségi árának csökkentésével ez év első felében 3.214.000 lej megtakarítást valósítottak meg.

MEGHÍVÓ

A néptanácsok szervezésére és működésére vonatkozó 6/1957 számú törvény 9. és 11. cikkelye alapján az Arad városi néptanács végrehajtó bizottsága

ÖSSZEHIVJA

az Arad városi néptanács valamennyi képviselőjét a néptanács második rendes ülésére, amelyet augusztus 9-én délután 4 órakor tartanak a városi néptanács Köztársaság utja 75 szám alatti székházának dísztermében.

NAPIREND:

Az 1961. évi I. félévi költségvetése teljesítésének elemzése.

COJOCARU SIMION mérnök, elnök

MICLEA ILIE, titkár

Az állatállomány fejlesztésének kérdése két pécskai kollektív gazdaságban

„Az állatállomány gyors gyarapítása és az állatok hozamának állandó növelése, főként a szocialista egységekben olyan kérdések, amelyek a párt és a kormány, az összes mezőgazdasági dolgozók figyelmének homlokterében kell, hogy álljanak” — mondotta Gh. Gheorghiu-Dej elvtárs az RMP KB június 30.—július 1-i plenáris ülésén elhangzott jelentésében.

Rajonunk kollektív gazdaságaiban idén jól megalapozott terv szerint láttak hozzá az állatállomány fejlesztéséhez. Ebben messzemenő támogatást kapnak az államtól a hozáslejárati kamatmentes kölcsönökön keresztül. A pécskai Petőfi Sándor és Dózsa György kollektív gazdaságokban is alapos tervet készítettek az állatállomány fejlesztésére, vásárlóbizottságot alakítottak, nagyszámú építkezést végeztek az állatállomány fejlesztése érdekében. E két gazdaság állatállománya szinte azonos színvonalon volt az év elején. Hét hónap telt el azóta s most nézzük, hogyan dolgoztak.

A Petőfi Sándor kollektív gazdaságban

Ilyenkor, nyári dologidőben a gazdaságok központi irodájában nehéz megtalálni a vezetőket. Kint tartózkodnak a terepen, ott, ahol a feladatok megvalósulnak. A Petőfi Sándor kollektív gazdaságban Halasi Gábor elvtársat, az állattenyésztő brigád számvevőjét találjuk. Eppen a havi zárlatot készítette. Ha a kimutatások lapjait forgatjuk, megállapíthatjuk, hogy rendszeres emberek a Petőfi Sándor kollektív gazdaság tagjai. Pontos képet nyerhetünk a kimutatásból mindenről.

A legfrissebb adatokat azonban mégis az állattenyésztő brigádnál kaptuk. Kakasi Odón brigádfelügyelő a brigád székhelyén az állatgondozókkal és a főkkel szintén a havi zárlaton dolgozott. Itt is a fejlődő nagyszámú szocialista gazdaság állattenyésztése tárul elénk. Korszerű épületek, új építkezések. Látszik, hogy a gazdaságban felléptek az állattenyésztés fontosságát.

De nézzük a terveket és az

eredményeket. Terv szerint a gazdaságok szarvasmarha állományát 1961-ben 541 főre növelelt. Ebből a fejőstehenek száma: 143. Jelenleg a szarvasmarha állomány 295, a fejőstehenek száma 112. A flakócskánál 165 az előirányzat s jelenleg ezek száma 122, melyből 30 fiatal anyadiállat. Jó eredményt értek el a juhok, a baromfi és a méh családok számának gyarapításában is. Ezek vonatkozásában már teljesítették évi tervelőirányzatukat.

A szarvasmarha állományról azonban, mint a fentebből kiderült, még sok a tennivaló. Igaz, a gazdaságban megalakult a bizottság, amelynek feladata az állatok felvásárlása. Viszont ha figyelembe vesszük, hogy az esztendő első hat hónap telt el, megállapíthatjuk, hogy a bizottság nem dolgozott ki elégtelenül. A gazdaság vezető tanácsának sokkal határozottabb intézkedésekkel kell tennie, hogy ezután gyorsabb ütemben növelje a szarvasmarha állományt.

A Román Népköztársaság párt- és kormányküldöttsége folytatta moszkvai látogatásait

MOSZKVA. (Agerpres).

A Román Népköztársaság párt- és kormányküldöttsége, élén Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárral, pénteken tovább folytatta moszkvai látogatásait.

A küldöttség tagjai megtekintették a Peszcsanyij és Szerebrianyij Bor városnegyedek lakásépítő telepeit. Nyikolaj Evsztravot, a moszkvai Általános Városrendészeti Intézet igazgatója tájékoztatta a vendégeket a moszkvai lakásépítkezések üteméről és arányairól s közölte a küldöttség tagjaival, hogy az épülő tömbházak lakterülete csupán a Szerebrianyij Bor városnegyedben meghaladja az 1 millió négyzetmétert.

A vendégek megtekintették továbbá a főváros délnyugati részén elterülő nagy Csere-muski városnegyed 9. kvartálját, valamint a moszkvai román nagykövetség új palotájának építőtelepét.

Felentés a szántóföldekről

Több tej, több hús a dolgozóknak

Ez a jelszavuk állami gazdaságok állattenyésztőinek, akik szorgalmas munkájukkal hozzájárulnak ahhoz, hogy ebben az évben fokozott mértékben biztosítsák a dolgozók tej- és húselőállítását. Rajonunk állami gazdaságai már eddig kimagasló

eredményeket értek el ezen a téren. Így például a csálai állami gazdaságban 3229 hektóliter tejet, az angyalutiban 3310 hektóliter, a vingaiban 3367 hektóliter, a szemliakiban 2730, az ötvenesiben pedig 8800 hektóliter tejet fejtek. A csálai állami gazdaság eddig több, mint 1400 tonna húst juttatott kereskedelmünknek. Az állami gazdaságok dolgozói arra törekednek, hogy az év végéig maradéktalanul teljesítsék tej- és hústermelési előirányzatukat s ugyanakkor csökkentsék a termékek önköltségi árát is.

Szedik a dohányt Zimándközön

A cséplés befejeztével új munkába kezdtek a zimándközi kollektívisták: szedik a dohányt. Nyolc hektáryi területet vetettek be vele. Jól előkészítették a földet, s később is idejében elvégzték a növénygondozási munkákat. Összesen háromszor kapálták meg a dohányt.

Nem is maradt el az eredmény. A száraz szinte ember magasságúra nőttek, s mind-egyik széles, nagy levelekkel növesztett. Tervszerint 80 ezer kilót kellene betakarítaniuk, de az eddigi eredményekből ítélve jóval több lesz.

E munka ellenjáról közli első sorban Rigó Máriát, Süli Annát, Szabó Annát, Megyeri Etelkát, Konti Erzsébetet és Vámos Piroskát kell megemlítenünk. Bár könnyűnek tűnik a dohányszedés, alaposan véve mégis csak nagy odaadást igénylő munka. Hiszen, ha megsértik, letörlik a szárazakat, akkor a most fejlődésnek indult levelek már nem érhetnek be, holott éppen ezek a legértékesebbek.

Bár aránylag nagy területen

vetettek dohányt, mégis néhány

nap alatt befejezik az első sze-

dést, s utána teljes erővel fog-

hatnak hozzá a soron követ-

kező többi munkához.

A kommunizmus a boldogság eszménye

Az SzKP programtervezetének visszhangjából

Berlin

Gerhard Danellus, az NSZEP nyugat-berlini szervezetének első titkára, a TASZSZ ügynökként tudósítójával folytatott beszélgetése során a következőket mondotta: „Egy olyan párt, amely feladatát túli ki, hogy történelmileg rövid idő alatt a legmagasabb termelési színvonalat, a legmagasabb életszínvonalat, a legrövidebb munkanapot, a javak „mindenkiféle” képessége szerint, mindenkinek szüksége szerint” kommunista elvnek megfelelő elosztást érje el, az csak békét, békét és meggyeszer békét akarhat... Ma mindenki meggyőződhet róla, hogy a szocializmus és a kommunizmus szorosan összefügg a békével, míg az imperializmus a háború veszély egyazon érem két oldalát képviseli”.

Delhi

„Oroszország eltökélten és buzgó odaadással halad a gazdasági és társadalmi fejlődés útján — írja a Navszivan című lap — és ez ösztönzőleg hat nemcsak a kommunista, hanem azokra a nem kommunista országokra is, amelyek — noha egyelőre a feudális, kapitalista és imperialista lga áldozata — az újjászervezés útján haladnak”.

„A szocializmusból a kommunizmusba való áttérés ragyogó 20 éves programja — mutat rá a Dzsugantar — kétségtelenül bámulatos és megkapó program”.

Az Amrita Bazar Patrika című lap kijelenti, hogy az SzKP programtervezetének szemléletén olyan merész, mint a szovjet rakéták és az űrhajók.

A Deccan Herald szerint Irán is volna figyelmen kívül hagyani azt, hogy az SzKP 20 éves programja valószínűleg befolyást gyakorol majd a gyengébb feljött országok milliói tömegére.

Párizs

A Le Monde elismert, hogy az SzKP programja nagyszabású, bámulatos távlatokat nyit. A program olvasásakor azédülés fogja el az embert —

írja a lap. — Ingeny lakás, szállítás, gyógyszer, hatóság munkanap — egyszerűen teljes bőség mindössze husz év alatt”. A Humanité augusztus 2-i számában Max Leon, a lap moszkvai tudósítója hangsúlyozza, hogy az SzKP új programja mindenekelőtt békeprogram. A tudósító emlékeztet a Szovjetunió számos békés kezdeményezésére és rámutat, hogy ha a nyugati hatalmak ezuttal sem óhajtják figyelembe venni a Szovjetunió álláspontját, ha attól való féltik, hogy fokozzák a fegyverkezést, azaz a háború veszélyét, akkor a Szovjetunió nem fog visszavonulni.

Francois Billoux, a Francia Kommunista Párt Politbúrójának tagja, rámutatva az SzKP új programtervezetének rendkívüli jelentőségére, a France Nouvelle című hetilapban megállapítja, hogy ez „túlszárnyalja az emberiség legmerészebb évszázados álmait”. A cikk szerzője kiemeli, ha eltekintünk a háború évektől, a Szovjetunió nem egészen 30 esztendő alatt sikerült megközelítenie egy olyan társadalom felépítését, amely az emberiség történelmében példátlan jóléti biztonságot tagjainak.

New York

A TASZSZ hírlgyűnökként munkatársának kérésére Jessica Smith írónő, a New World Review folyóirat főszerkesztője, a következő nyilatkozatot adta az SzKP programtervezetével kapcsolatban:

„A földkerekség összes népet lelkesedéssel töltik el a Szovjetunió Kommunista Pártja új programtervezetében körvonalazott békés kilátások és a szovjet nép elkövetkezendő felvirágzása. Meggyőződéssel mondhatjuk, hogy e program jelentős szerepet fog játszani a megérett propaganda eredményes leküzdésében, amelyet azok terjesztenek, akik a kommunista társadalom sikeres építésében életmódunk veszélyeztetését látják és kijelentik,

hogy ez csupán romboló háború után hárítható el. A legpozitívabb befolyást csakis az emberiség nagy részének előhaladása gyakorolhatja a társadalom fejlődésére.

Az a tény, hogy az új program a szocialista és kapitalista országok békés egymás mellett élésére — az emberi társadalom fejlődésének szükséges előfeltételére — helyezi a súlyt, valamint ama gondolat ismételt kiemelése, hogy a nukleáris háború elkerülhető — erősítse az amerikai népet elhatározásában, hogy véget vet a hidegháborúnak és a fegyverkezési hájzáknak, segítse azon törekvésében, hogy az idegen országokkal való kapcsolataiban békés utra tér s a fegyverkezésre szánt óriási összeget felszabadítsa néplünk igényeinek kielégítésére használja.

A német békeszerződés megkötésének halogatása káros és veszélyes a béke ügyére nézve

— mondotta N. Sz. Hruscsov a moszkvai olasz nagykövetségen —

MOSZKVA. (Agerpres.) — TASZSZ:

Amintore Fanfani, az Olasz Köztársaság Minisztertanácsának elnöke augusztus 3-án ebédet adott a moszkvai olasz nagykövetségen. Az ebédet részt vett Nyikita Hruscsov, Frol Kozlov, Anasztasz Mikojan, Andrej Gromiko, a Szovjetunió külügyminisztere, szovjet miniszterek és más hivatalos személyek.

Az ebédet Amintore Fanfani és Nyikita Hruscsov beszédet mondott.

Nyikita Hruscsov beszédében leszögezte a szovjet kormány véleményét, hogy a német békeszerződés megkötésének halogatása káros és veszélyes a béke ügyére nézve.

Hangsúlyozta, hogy a békeszerződés hiánya kedvező talajt teremt a különféle revansisták és militaristák számára, akik Nyugat-Németországban most felítotték fejüket és egyre nyitabban követelik Németország háború utáni határainak fellivizsgálását s az úgynevezett „elvesztett területek” visszacsatolását.

Az európai népek — mondotta Nyikita Hruscsov — nem nézhetik közömbösen azon erők aktivizálódását, amelyek meg akarják változtatni a második világháború után előállt helyzetet.

Olaszországnak, akár a Szovjetunióknak — mondotta Nyikita Hruscsov — főként az európai béke megerősítésével, az európai nyugalom és biztonság helyreállításával kell foglalkoznia. Ez pedig mindaddig nem érhető el, amíg nem fejeződik be a második világháború.

MOSZKVA. (Agerpres.) — TASZSZ:

Augusztus 3-án Andrej Gromiko, a Szovjetunió külügyminisztere átnyújtotta Liewellyn Thomsonnak, az USA moszkvai nagykövetének, Frank Roberts angol nagykövetnek és Maurice Dejean francia nagykövetnek a német békeszerződéssel és ezen az alapon a nyugat-berlini helyzet rendezésével kapcsolatos álláspontját, hogy az USA, Nagy-Britannia és Franciaország kormányaihoz intézett jegyzékeket.

E jegyzékek válaszként a három nyugati hatalom 1961 július 17-i jegyzékeire.

Az USA kormányához intézett jegyzékében a szovjet kormány ismételtén kijelenti, hogy hajlandó tárgyalásokat folytatni a német békeszerződés megkötése céljából.

„Sajnos, az amerikai jegyzék komoly kétfelvetést támaszt arra vonatkozólag, hogy az

ru fejezete, amíg nem kötik meg a német békeszerződést. Nyikita Hruscsov ismét hangsúlyozta: a Szovjetunió eddig is és továbbra is erőfeszítéseket tesz az érdekeltek államok kormányainak meggyőzésére, hogy közös egyetértéssel még az év vége előtt oldják meg a békeszerződés kérdését. Ha a nyugati hatalmak kormányai ezt nem teszik meg, a Szovjetunió a többi érdekeltek állammal együtt kénytelen lesz egyedül a Német Demokratikus Köztársasággal megkötni a békeszerződést s a szerződés alapján rendezni a nyugat-berlini helyzetet.

Nyikita Hruscsov kijelentette: Remél, hogy Fanfani szovjetunióbeli látogatása a két ország népeinek javára előmozdítja a Szovjetunió és Olaszország kapcsolatainak elmélyülését és fejlődését.

Az ezután felszólalt Amintore Fanfani kijelentette: A szovjet vezetőkkel folytatott megbeszéléseim „lehetővé tették, hogy leszögezzük különböző eszményekben alapuló és különböző módszerekkel megvalósított politikai és társadalmi nézetainkat”.

E megbeszélések eredményeként — mondotta — tisztázott, hogy milyen kapcsolatokat fűzünk mindegyikünkkel politikai szövetségeseinkhez. Az eltérő társadalmi irányzat és politikai rokonszenv azonban nem akadályozott meg bennünket abban a következtetésben, hogy a megfelelő időben barátiakkal együtt garantálhassuk népeinknek és az összes népeknek a béke megerősítését.

Ha ez az elgondolás nem téves, akkor a jelenlegi találkozó mindenkinek javára fog szolgálni.

USA

A szovjet kormány megállapítja, hogy az USA kormány július 17-i jegyzékében „az USA régi álláspontjának kifejtésére szorított, amely álláspont igen távol áll az igazi békétől, többek között Európára tekintetben is”.

Az amerikai jegyzék rámutat, hogy az USA kormány akárcsak eddig nyilvánvalóan ezután is szeretné beláthatatlan időre elhalasztani a Németországgal való békés rendezést.

A Szovjetunió kormányának véleménye szerint az előállított helyzetben a legjobb megoldás az volna, ha a Németországgal hadállapotban volt összes államok megkötik a békeszerződést a két német állammal.

A szovjet kormány emlékeztet arra, hogy lehetségesnek tartja a kérdés olyan megoldását is, miszerint két békeszerződést kötnek, egyiket a Német DK-val, a másikat pedig a Német SZK-val, s a két szerződés azonos alapvető rendelkezéseket tartalmazna.

„Ha a nyugati hatalmak és a Német SZK kormányai — amint állandóan hangsúlyozták — megtagadják a német békeszerződés aláírását — mondja a szovjet jegyzék —, szűkséggé válik a szerződés nélkül való megkötése. A békeszerződést ez esetben a hitleri Németország elleni háborúban résztvevő békeszerződést óhajtó államok és a Német Demokratikus Köztársaság kötik meg, amely már hajlandóan nyilatkozik erre”.

A szovjet kormányjegyzék hangsúlyozza: a Szovjetunió és a többi békeszerző állam szilárdan elhatározza, hogy véget vet a német békeszerződés megkötés körül tiltakozó huzavonának s álláspontját nem befolyásolhatja az amerikai jegyzéknek ama kijelentése, miszerint a Német DK-val való békeszerződés „a nemzetközi jog szempontjából semmis és érvénytelen lenne”.

A szovjet jegyzék megállapítja, hogy az USA amideen megtagadja közreműködését a német békeszerződés problémájának közös megoldásában egyben kifogást emel az ellen, hogy megkötés a békeszerződést a hitlerellenes koalícióban részt vevő számos ország és az NDK között.

Az USA kormány azonban „nem akadályozhatja meg a békeszerződés megkötését az NDK-val. Ezt a szerződést megkötik akkor is, ha az USA továbbra is megakadályozza a békeszerződés problémájának közös meggyőzésével való megoldását”.

A szovjet kormány kijelenti, hogy „nem szívesen fogja megkötni a békeszerződést a nyugati hatalmak nélkül. Ösztönien köszönteni ez államok álláspontjának megváltozását oly értelemben, hogy a Szovjetunióval együtt közös, építő jellegű lépéseket tennének a német békeszerződés kérdésében.

A szovjet kormány hangsúlyozza, zavaró az a körülmény, hogy az amerikai jegyzék az USA-t szinte a Németországgal való békés rendezés hívének igyekszik feltüntetni, a Szovjetuniót viszont olyan félnek, amely akadályt támaszt és tekinthet. Emlékeztet arra, hogy a háború után 15 év folyamán az USA egyszer sem javasolta, hogy lassanak hozzá a német békeszerződés előkészítéséhez, sőt még véleményét nyilatkoztatni is óvakodott azokról a rendelkezésekről, amelyeket szerte bele kellene foglalni a békeszerződésbe.

Az amerikai jegyzék egész tartalmából — mondja a szovjet jegyzék — kitűnik, hogy az USA kormányát elsősorban az foglalkoztatja, miként igazolja politikáját a világ közvéleménye előtt és miként hárítsa el lehetőleg magáról a felelősséget azért, hogy mindaddig nem zárták le a második világháború fejezetét, továbbá azért, hogy Közép Európában nincs stabilitás, nem tartják tiszteletben a nemzetközi jogszabályokat, miközben Nyugat-Németországban a militaristák és revansisták erőt gyűjtene.

A szovjet kormány rámutat: az USA kormány rossz szolgálatot tesz a népeknek, amikor jegyzékében úgy igyekszik feltüntetni a dolgokat, mintha a német békeszerződés hiánya nem járna tényleges veszéllyel. „Hogy meddig mehetnek el az ezzel kapcsolatos hamisítások, kitűnik a jegyzékben foglalt azon állításból, amely szerint nem a békeszerződés hiánya, hanem a Szovjetunióknak a békeszerződés megkötésének szűkségességére vonatkozó javaslata veszélyezteti a békét”.

A szovjet jegyzék hangsúlyozza, hogy „Nyugat-Németország az egész világ szemé láttára az európai háborús veszély tüzfészékévé válik”. Nyugat-Németország máris az összes NATO-tagállamok közül a legnagyobb hadsereggel rendelkezik. A német militaristák és revansisták az USA, Anglia és Franciaország segítségével a fegyverletétlét óta eltelt 16 év

alatt többet érték el, mint elődeik 18 évvel az első világháború befejezése után. Európában ma az NSZK kormány legbuzgóbb kezdeményezője a „erőpolitikának” és támogatója a „hidegháborúnak”.

Veszélyes lenne — hangsúlyozza — a szovjet kormány jegyzéke — szemet hunyni a felfűtött, hogy az NSZK már most több, mint elegendő fegyveres erővel és fegyverrel rendelkezik ahhoz, hogy általános katonai konfliktust idézzon elő. „Föltétlenül arra a következtetésre kell jutni, hogy szűkséges a német békeszerződés megkötése”.

A szovjet kormány kifejezi meggyőződését, hogy ha az összes érdekeltek államok jóakarattal és együttműködési szándékkal tesznek tanúbizonyságot, nem merülnek fel többé legyőzhetetlen nehézségek a német békeszerződés megkötése felé vezető úton.

A szovjet jegyzék rámutat, hogy a Nyugat-Berlinnel szembeni „kötelezettségek”, amelyekre az USA kormányt hivatkozik, nem a Szovjetunió, az USA és más államok népeinek hitleri Németország ellen vívott közös harcából származtak, hanem a népekre rákényszerített „hidegháború” következménye.

A szovjet kormány nem tekintheti és soha nem is fogja törvényesnek tekinteni az USA ellentmondásos állásfoglalását, amellyel jogát, hogy Nyugat-Berlinben tartsa csapatait, a Szovjetunióval közösen aláírt egyezményekre, a Nyugat-Berlinnel szembeni „kötelezettséget” pedig a Szovjetunió nélkül és a Szovjetunió ellen kötött egyezményekre akarja alapozni.

Utalva az USA kormányának ama próbálkozására, hogy az NDK-val való békeszerződés megkötését „egyvoldalu akcióként” és a szövetségesek Németországra vonatkozó megállapodásainak a Szovjetunió általi mellőzéseként állítsa be, a szovjet kormány jegyzékében a következőket jelenti ki: „De vajon nem éppen az USA, a katonai tömbökben résztvevő partnerekkel együtt alapozta egész németországi politikáját egyvoldalu és elkülönített akciókra és foztotta meg a Szovjetuniót törvényes jogától, hogy részt vegyen a jelenlegi német terület legnagyobb részével kapcsolatos problémák rendezésében”.

Ha valaki azt hinné, hogy nyomást gyakorolhat a Szovjetunióra — hangsúlyozza a szovjet jegyzék —, ideje tudomásul vennie, hogy a fenyegetőzés nyelvete a legkevésbé megfelelő a Szovjetunióval kapcsolatban s hogy ennek alkalmazása éppen ellenkező eredményre vezet.

A jegyzék hangsúlyozza, hogy a Szovjetunió ismételtén javasolja a német békeszerződés megkötését. Ha valamely állam vagy államszövetség veszélyes következményekkel járó akcióhoz folyamodna, — s a Szovjetunió semmi esetre sem tartozik ezen államok közé — az egész felelősség azokra hárul, akik ilyen békeellenes akciókat indítanak. A Szovjetunió és a többi békeszerző állam azonban ebben az esetben meg fogja tudni védeni biztonságát, megvédelmezi a békét.

A Szovjetunió kormányának hasonló tartalmú jegyzékeket intézett Nagy-Britannia és Franciaország kormányaihoz.

A. Gromiko, a Szovjetunió külügyminisztere, átnyújtotta Günther Schellnek, az NSZK ideiglenes ügyvivőjének a német békeszerződéssel kapcsolatban a Német Szövetségi Köztársaság kormányához intézett emlékiratot. Az emlékirat válasza az NSZK kormányának 1961 július 12-i emlékiratára.

A szovjet kormány ismételtén hangsúlyozza, hogy „előnyben részesíti az összes érdekeltek felek meggyőzését a német békeszerződés kérdésében”.

A Szovjetunió kormány kijelenti, hogy abban az esetben köti meg a békeszerződést csak az NDK-val, ha ilyen megegyezésre nem kerül sor.

Az emlékirat hangsúlyozza, hogy a német békeszerződés megkötésének és ennek kapcsán a nyugat-berlini helyzet rendezésének kérdése „valamelyik fentemlített változat alapján még ez év folyamán megoldandó”.

A szovjet kormány úgy véli, hogy a szövetségi kormány válasza „újabb bizonyítéka annak, hogy nem reális politikát folytat és merelven elzárkózik minden olyan rendezés elől, amely az európai béke megszilárdulását eredményezné”.

Mind az emlékirat hangnemből, mind pedig tartalmából kitűnik, hogy a szövetségi kormány nem óhajt hozzájárulni egy ilyen rendezéshez.”

A szovjet emlékirat hangsúlyozza, hogy „sem politikai, sem ténybeli, sem pedig jogi szempontból nem állja meg a helyét” a Német SZK kormányának állítása, miszerint csakis az egységes német ál-

lam és az egész Németországot képviselő egységes kormány megteremtése után lehet a békés rendezéshez hozzájárulni.

A békeszerződés megkötése a két német állammal az egyedül ésszerű kiút az előállított helyzetből. „Ezt figyelembe véve hagyni azt jelentené, hogy az illuziót valószínűleg meggyűlöls a politikát a népek félrevezetésére — köztük a német nép félrevezetésére — alapozzuk”.

A szovjet emlékirat hangsúlyozza, mennyire hamis a Német SZK kormányának tétele, mely szerint a békeszerződés megkötése elmélyítené Németország kettészakltságát.

A Német SZK kormány, amidőn megtagadja a német békeszerződés megkötésében való közreműködését, talán — a Németország egységének helyreállítását felé vezető úton — a döntő lépés utolsó lehetőségét aknázza alá.

A szovjet kormány újra hangsúlyozza elhatározását, hogy támogatást kíván adni a németeknek országuk egységesítéséhez, amennyiben ezt óhajtják. De sohasem fog hozzájárulni ahhoz, hogy lábbal tiporják a németek elváltatlen jogát saját belső kérdésüket független megoldásához.

A szovjet emlékirat ismételtén felhívja a szövetségi kormányt figyelemre, mennyire alapatlanok próbálkozásai, hogy a német békeszerződés problémájának megoldását az általános, ellenőrzött leszerelésre vonatkozó megállapodás megvalósításától tegye függővé.

A Szovjetunió kormány hangsúlyozza: meg kell fékezni azokat, akik a revans gondolatát terjesztik, s ilyenképpen Németországot veszélyes utra sodorják, s rámutat, hogy van egy eszköz, hogy észreéltessék őket, megpedig „a német békeszerződés azonnali megkötése és a nyugat-berlini helyzetnek ilyen alapon történő rendezése”.

A szovjet kormány — hangsúlyozza — hinni szeretné, a Szövetségi Köztársaságban tisztában vannak azzal, hogy még néhány órával sem élhetnek túl egy harmadik világháború kitörését, ha arra sor kerülne, tisztában vannak azzal, hogy Nyugat-Németország lakosságának legtöbb létező megkötveit, ilyen tragikus lehetőségek elismintását.

A legjobb és legbiztosabb mód ennek elkerülésére — a békeszerződés megkötése, a békés rendezés mindazokkal az országokkal, amelyek részt vettek a hitlerista Németország elleni háborúban és annak a feleknek a kiküszöbölése, amelyet a nyugat-berlini megszállási rendszer képez.

A szovjet kormány visszautasítja a szövetségi kormány emlékiratának állítását, hogy a Szovjetunió nem isméri a német nép önrendelkezési jogát, vagy megakadályozza a jog gyakorlását.

A jelen körülmények között nincs más út Németország békés egységesítés felé, mint a két német állam egymáshoz való közeledésének és a közöttük való együttműködés rendezésének útja, a felek egyenlőségének szigorú biztosításával mindkét német állam társadalmi rendjének feltétel nélküli tiszteletben tartásával folytatott tárgyalások útja.

Amikor azonban az NSZK kormány továbbra is elutasít minden tárgyalást az NDK kormányával és az utóbbi minden együttműködési javaslatára elengedése és gyűlölködő politikával válaszol, egyetlen levonható következtetés, hogy az önrendelkezés jelszava mögött rejtőzködő szándék: rákényszeríteni az NDK-ra a Nyugat-Németországban uralkodó rendszert.

„Az NDK aláknázásába, vagy bekebelezésébe vetett remény — hangsúlyozza a szovjet emlékirat — illuzió, megpedig rendkívül veszélyes illuzió”. Ideje lenne, hogy a szövetségi kormány egyszerű s mindenkorra megértse: az NDK barátja és szövetségese a Szovjetunióknak, s ez bármikor kész egész erejével segítségére sietni, hogy megvédelmezhesse szuverén jogait, társadalmi rendjét a bárhonnan jövő merényletek és ármánykodások ellen, minden agresszió ellen. A Szovjetunió és a vele baráti viszonyban lévő államok nem törnek Nyugat-Berlin szabadságára és belső rendjére.

A Szovjetunió javasolja, hogy a két német állammal vagy ezek egyikevel megkötött békeszerződés alapján adják meg Nyugat-Berlinnek a demilitarizált szabadváros státusát és nyújtsanak olyan lehető legbiztosabb garanciákat, amelyek ki zárják a belligyelbe való bármely külső beavatkozás lehetőségét.

A szövetségi kormány ekkor kapcsolhat szem előt a tartatnia azt s nyilvánvaló tény, hogy a NSZK-nak sohasem volt és ma sincs semmiféle joga Nyugat-Berlin fölött.

Csehszlovák-ghanai közös közleményt írtak alá

PRAGA. (Agerpres.)

Amint a Cseteka jelenti, dr. Kwame Nkrumah, a Ghanai Köztársaság elnöke csehszlovákiai látogatásának befejezésekor Prágában csehszlovák-ghanai közös közleményt írtak alá.

A két elnök hangsúlyozza, hogy a két ország külpolitikájának alapját a békés egymás mellett élés és a különböző társadalmi rendszerű államok közötti együttműködés elve képezik.

A két fél úgy véli, hogy a német és a nyugat-berlini kérdés megoldható a békeszerződés megkötése révén. Minden népek — hangsztatja a közlemény — a jövőben is erőfeszítéseket kell tennie a szigorú nemzetközi ellenőrzés mellett végrehajtható általános és teljes leszerelés megvalósításáért.

A két fél elítéli a francia kormányt az afrikai atomfegyver-keresleték végrehajtásáért, valamint a Tunézia és Algéria elleni agresszív akciókért. A leghatározottabban elítélik a kolonializmust és imperializmust, s ismételtén hangsúlyozzák a szegényesek gyarmati rendszer haladéktalan felszámolásának szükségességét.

Azhoz, hogy az ENSZ a nemzetközi vitás kérdések békés megoldásának hatékony eszközévé váljék — hangsztatja a közlemény — felépítésében tükröződött a szervezet, megalkítása óta a világban bekövetkezett alapvető változások.

Dr. Kwame Nkrumah, a Ghanai Köztársaság elnöke meghívta Antonin Novotnyt, a Csehszlovák SZK elnökét, látogasson el Ghanába. Antonin Novotny elfogadta a meghívást. A látogatás időpontját később állapítják meg.

Az USA külügyminisztere Párizsba utazott

WASHINGTON. (Agerpres) — TASZSZ:

Dean Rusk, az USA külügyminisztere tanácsosok kíséretében repülőgépen Párizsba utazott, hogy részt vegyen az Egyesült Államok, Anglia, Franciaország és Nyugat-Németország augusztus 5-én kezdődő külügyminiszeri értekezleten. Az értekezleten a nyugati hatalmak közös intézkedéseket vitatják meg, válaszként a Szovjetunióknak a német békeszerződés megkötését és a nyugat-berlini kérdés rendezését indítványozó javaslatára.

Rusk azért megy Párizsba, hogy kényszerítse NATO-beli szövetségeseit a fegyverkezést hájzával kapcsolatos további pénzügyi terhek vállalására, valamint arra, hogy új hadosztályokat bocsássanak Nyugat-Európában a NATO rendelkezésére. Az Egyesült Államok a mesterségesen létrehozott „berlini válságot” használja fel ürügyül erre a célra.

Amint White, az amerikai

KÖZPONTI LOTTÓ

A központi lottó augusztus 4-i húzásának nyerőszámai: 64, 90, 28, 61, 2, 22, 3, 69, 29, 84
Különleges nyerőszámok: A-osztály 61, 90, 29 B-osztály 64, 28, 3 C-osztály 2, 64, 22
Nyereményösszeg: 996.347 lej.

Az algériai kormány hajlandó tárgyalásokba bocsátkozni

TUNISZ. (Agerpres.)

Az Algériai Köztársaság ideiglenes kormányának a lugrini francia-algériai tárgyalásokon részt vevő küldöttsége visszaérkezett Tuniszba. Ez alkalommal Krim Belkaszem, az ideiglenes kormány alelnöke és a küldöttség vezetője nyilatkozott a sajtónak, s hangsúlyozta, hogy a tárgyalások a francia fél merev álláspontja miatt szakadtak meg. Az algériai küldöttség — mondotta Krim Belkaszem — visszautasította a mesterkedéseket, amelyek révén el akarták szaksítani Algéria területének egy-ötödét. A francia félnek a manőverei mögött — mondotta — „a francia kormányknak azon szándéka rejlik, hogy egy kiterjedt politikai, gazdasági és katonai szervezet révén, amely az Algériától elszakított Szahara fölött uralkodna, álcázott formában kiterjeszse fennhatóságát az algériai és más afrikai népekre”.

A jövőben — mondotta az Algériai Köztársaság ideiglenes kormányának alelnöke — „az algériai kormány hajlandó bármilyen komoly tárgyalásba bocsátkozni, amely meggyorsítaná az igazi problémák megoldását, amennyiben a tárgyalásokon nem folyamodnak többé neokolonialista fortélyokhoz”.

„Időközben — tette hozzá Krim Belkaszem — az imperialista erők megtámadták Bizertát, vértürdöt rendezve a lakosság körében... Az algériaiak köszöntik a testvérít Tunéziának a biztalt idegen támaszpont teljes kijárásáért vívott harcát mivel saját tapasztalatukból tudják, hogy az imperializmus elleni harc közös ügy és csak hosszantartó, együttes erőfeszítéssel lehet teljes győzelemre vinni”.

A törvényszék H. Adamot 15 évi fegyházra, G. Bartelt 13 évre, a többi vádlottat pedig különböző időtartamu szabadságvesztésre ítélte.

ERŐL-APPOL

A jövő szállítóeszköze

Már régóta szükség van olyan olcsó és gyors szállítóeszközökre, amelyek egyformán használhatók a tavaszi áradásokkor elöntött utak, jéggel borított folyók, tundraon, homokos területeken.

A Szovjetunióban e kérdés megoldására éveken ezelőtt megtörtént az első lépés — a légpárnás szállítóeszközök feltalálása.

Nem érdektelen, hogy a légpárna megteremtésének eszméjét először Cioikovszkij vetette fel. Egy fiatal tervező-csoport a Szovjetunióban V. I. Levkov professzor vezetésével, még a háború előtt megszerkesztett egy olyan gépet, amely légpárnáján képes volt mozogni mezőn, mocsarakon és folyókban. I. Selezki repülő 1940-ben olyan repülőgéppel szállt fel, amelyen kerek helyett légpárna működött.

A háború kielejtette a légpárnás szállítóeszközök tökéletesítését. Az utóbbi években azonban a Szovjetunióban egész sor olyan érdekes és elég tökéletes gépet szerkesztettek, amelyek légpárnával működnek. Ezek a kísérletek máshol is egyre nagyobb méreteket öltöttek. Ma már több, mint hatvan vállalat foglalkozik légpárnás szállítóeszközök tervezésével és megszerkesztésével.

A légpárnás szállítóeszközök írárt megnevezkedett előfordulás magyarázata az is, hogy ezek a

gépek közlekedhetnének teszák a mocsaras, homokos, hóval borított vidékeket, az egész vékony jégterekkel borított folyókat, tavakat. Mennyire emelkednek ezek a gépek az alattuk lévő felület fölé — a gép alá nyomott levegőmennyiségtől függ. A légpárnás gépkocsik könnyebbek a jelenlegi autókhoz és olcsóbbak is, nem lévén szükségük kerekre. Különösen előnyösök a nagyméretű és nehéz légpárnás szállítóeszközök.

A népgazdaság milyen ágában használhatók a légpárnás szállítóeszközök?

Mindenekelőtt a mezőgazdaságban. A betakarítás idején a földutak szinte márhol holnapra járhatatlanná válhatnak, aszfalt-ut építéséhez viszont igen nagy építőanyag- és gépi-erő-befektetés szükséges.

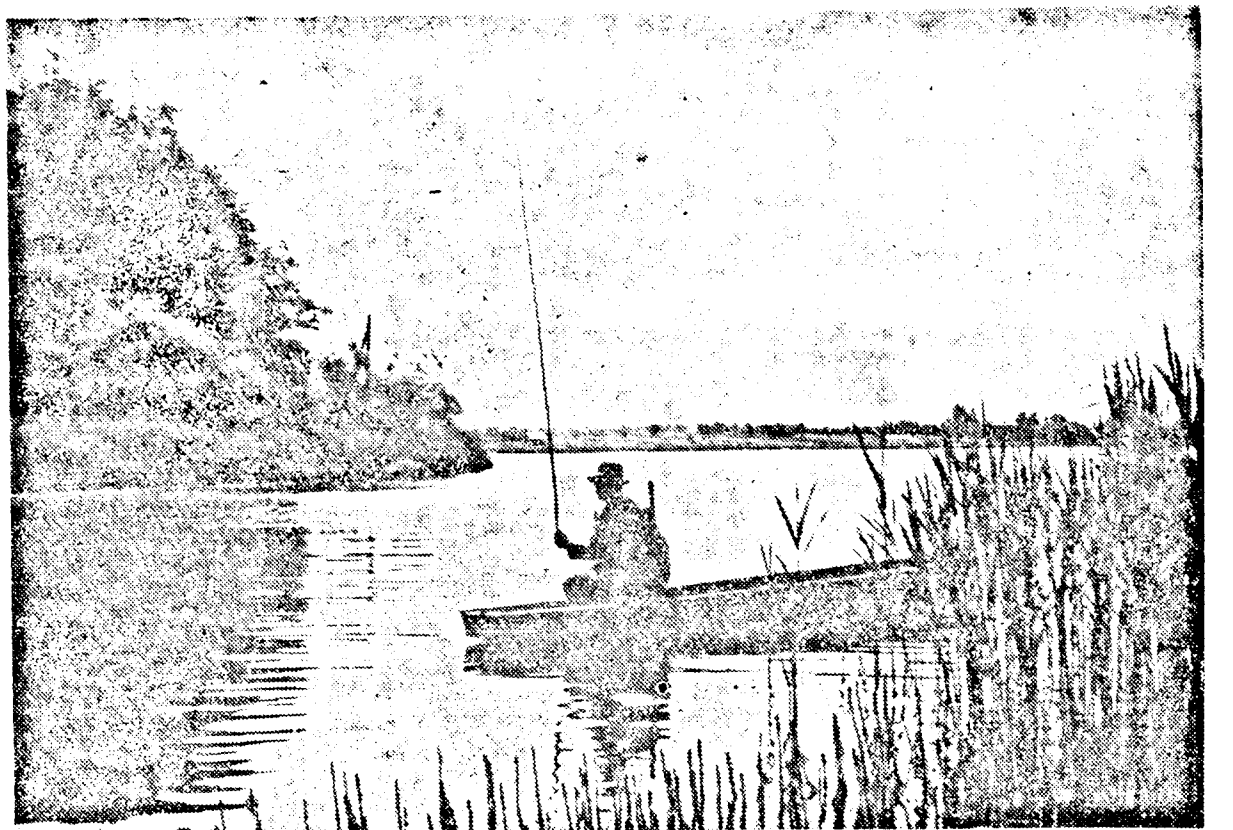
A légpárnás szállítóeszközök számára viszont igen rövid idő alatt és olcsón alkalmassá lehet tenni a sztyeppes vidékeket, bármely évszakban. És ami a legfontosabb, mindenütt használható lehet azokat — sztyeppeden, tundraon, pusztákon — ott, ahol nagy kiterjedésű sík területek vannak.

Igen nagy jelentőségű lesz a jövőben a légpárnás hajók. A Szovjetunióban — de más országokban is — sok ki-

sebb folyó van, amely alkalmatlan a hajózásra. A légpárnás hajók bármely folyón közlekedhetnek és bármely évszakban. Ugyanakkor megvan a nagy előnyük is, hogy a lapos, nem meredek partokon is mozogni képesek a berakásnál és a kirakásnál. A Szovjetunióban már megkezdtek a légpárnás hajók építését. A Központi Tervező Iroda nemrég tette közzé egy utasszállító légpárnás hajó tervét, amely óránként 50–60 km-es sebességgel halad. A légpárnás hajók egyformán közlekednek vízen és jégen. Az Északi-tenger például egész évben hajózhatóvá válik.

A nagy teherbírással szárazföldi légpárnás szállítóeszközök bizonyos vidékeken feleslegessé teszik majd a vasutépítést, — annál is inkább, mivel a területek elgyengítése a légpárnás közlekedés számára összehasonlíthatatlanul kevesebb befektetést és munkát igényel, mint a vasutépítés.

Természetesen a légpárnás szállítóeszközök tökéletesítéséhez még sok kísérletre, sok munkára van szükség, de nincs már messze az az idő, amikor az emberi értelem ezt az újabb technikai vívmányt is a maga szolgálatába állítja.

Szél nem borzolja, a lég mozdulatlan és mégis apró hullámokon csillan reggelienként a felkelő nap sugara. Ilyen a snagovi tó fel-színe. Ilyen és valahányszor a közelébe kerülés, mindig találás rajta valami csodálatos. Ha csolnakba ülsz és végig evezel a zizező náddal szegélyezett part mentén vagy ha a „kikötő” környékén szemléled a tótenéken sarjádó vízfolyókat a teleszivód tündöklő a párás, tiszta levegővel. — úgy érzed, hogy a mesék országába, a kialakuló természet „őskorába” kerültél. Csend, megnyugtató csend ül meg a tájat. A környező erdőkben özeke kergetőznek s a lábuk keltette zaj nyomán ijedten röppen magasba egy madár.

Nyugtalan a tó vize, olykor — anélkül, hogy vihar közelegne — méteres hullámok száguldanak a partok felé.

Am a reggeli napkelteben már ott ülnek

csolnakjalkban a „picézők”, azok, akik szenvedélyes hivel a halászásnak. A snagovi villában kevés olyan üdülőt találunk, aki legalább egyszer meg ne próbálkozott volna a „szerencsével”.

S a halászat „tudományának” elsajátításában a nyaralóknak nagy segítséget nyújt a közel falvak lakosai, legfőképpen az idősebbiek. Fényképszuik a hullámzó tó vizén halászgató egyik idős „őslakót” örökített meg, amint „gyakorlati bemutatót” tartott.

Snagov, a dolgozók gondtalan pihenésének igazi hajlékává vált a népi demokratikus rendszer. Ebben, Snagov, a nemzetközi éves versenyeinek színhelye. Ki tudja, hány országos csúcs megdöntésének volt már szemtanúja a snagovi tó örökösén mozgó, hullámzó, kristálytiszta vize?

(Kelen Ferenc felvétele)

ARANYGYÁR

Az Irkucki nehézi gépeket előállító gépgyárban megkezdte a világ legnagyobb aranymosó kotró gépének felszerelését. A gépnek 170 kótrókánala van, egyenként 600 liter kapacitással, melyek az aranytartalmú homokot 50 méter mélységből tudják felemelni.

A kotrógép hossza 230 mé-

ter. Ez a 12 emeletes házzal egyenlő magasságú, órási uszó aranygyár 12 ezer kubikos munkást tud helyettesíteni. Az aranymosás minden részlete, elkezdve az aranyat tartalmazó homok felszínrehozatalától a nyert arany osztályozásáig, automatizált módszerekkel történik.

Új tünemény a Vénuszon

N. A. Kozirjev, pulkovói csillagász, e hó 14-én érdekes beszámolót tartott az obszervatórium fő előadótermében, a pulkovói és leningrádi csillagászok és specializáltak előtt. A megjelentek nagy figyelemmel hallgatták az ismert csillagász előadását a Vénusz éjjeli, azaz a Naptól meg nem világított oldalán mutatkozó fénytüneményről.

N. A. Kozirjev több, mint egy óráig tartó előadásában ismertette megfigyelését, melyeknek eredménye érdekes tudományos felfedezésnek tekintendő.

N. A. Kozirjev csillagász a TASZSZ tudósítójának a következő nyilatkozatot tette felfedezéséről.

— Sok megfigyelésem, valamint egy sor szinképfelvétel pontos tanulmányozása után arra az eredményre jutottam, hogy a Vénusz ionoszférájában már régebben észlelt fényjelenségeken kívül, a tudomány eddig ismeretlen, állandó sugárzás is létezik a Vénusz légkörének alsó rétegében, vagyis a bolygó felületén belül, vagy alatta.

A tünemény tanulmányozása során kiderült, hogy a Vénusz éjjeli oldalának ezt a szokatlan sugárzását a formalehirdetése okozza. Ez a Vénusz légkörében levő széndioxidból és vízgőzből keletkezik.

De mi idézi elő ezt a jelenséget, amelyen a Pöldön teljesen ismeretlen? Vizsgálataim során arra a felfedezésre jutottam, hogy a Vénusz légkörének alsó rétegében végbemenő fénytüneménynek okai vagy szerves

anyagok foszforszállása, vagy viharok közben végbemenő elektromos kisülések lehetnek. A valóság azonban az, hogy ezek a fénytünemények vegyi folyamatokból származnak, melyeknek hatása alatt a bolygó felületén állandóan olyan fénytűnyesen világít, mint amilyen fényen Pöldünkön a tell Hold a légkörben uszó felhőket megvilágítja.

Fel kell tételeznünk, hogy ez a vegyi folyamat néhány egyszerű gáz lassu „égéséből” áll, miközben világító formalehirdet keletkezik. Hasonló tünemények a laboratóriumi gyakorlatban jól ismertek.

Remélem, hogy a további vizsgálatok új fényt fognak vetni a Vénuszra, ennek a kevéssé ismert bolygónak, fizikai tulajdonságaira.

Magasba emelkedik a kék-zilámpás, „indulási”, hangzik a rendelkezés, éles fütty, gőz tör elő a mozdony szelepeiből és megmozdulnak a kerekék. A 2026-os temesvári személyi kigördül az állomásról.

Vesa Viorel forgalmi tiszt, két vasutas formaruhában, piros tetteji tányérsapkában ott áll a peronon, amíg a szerelvény el nem húz előtte, aztán megfordul és visszatér a forgalmi irodába. Leül íróasztala mellé, beírja a feladat teljesítését a naplóba, majd kapcsolja az ujaradi állomást és jelenti, hogy a vonat elhagyta az aradi indóházat.

Másfél méterre tőle ott áll a rendelkező forgalmista, aki az állomás belső tevékenységét irányítja. Szálánál mikrofon, előtte az asztalon rádióközlőlék és a pályaudvar összes jelzőberendezéseinek kapcsolótáblája. E készülékek ellenőrzik, végrehajtották-e az intézkedéseket. Ha az állomás területén bárhol felelmelekedik egy jelző piros-féhrácsos karja „szabad pályát” engedélyezve az induló vonatnak, ugyanaz a művelet történik itt bent az „iránytűnek” nevezett kapcsolótáblán, melyen ábrák tükrözik a vonalon lévő készülékek működését. Mert itt mindent ellenőrizni kell, mindenre gondolni kell, hiszen a vasúti közlekedés biztonságáról, zavartalanosságáról van szó.

Kőöntvények az iparban

Moszkvában működik az első szovjet kőöntvény, mely a legkülönbözőbb iparágak részére olcsó és rendkívül tartós burkolólapokat, alkalmasságot gyárt. Az öntvényben a kemencében táplált követ nemcsak megolvastatják, hanem regenerálják is. A megolvastott masszát gyűjtőtartályokba kerül, s innen vezetik el az öntvényhez. Az olvasztott követ feltöltik a szállítószalag vizsi a minőségellenőrzést végző munkásokhoz. A kőöntvény kezdetben csupán öntött lapokat gyártott a sávtartályok drága, színesfém beélapjainak helyettesítésére, ma már azonban az olaj-, a bányai-, a nyomda-, sőt az élelmiszeriparban is nagy érdeklődés nyilvánul meg a kőöntvények iránt. A hőerőművek hidraulikus salakeltávolító berendezésében például a bazaltból öntött vályuk tízhússzor annyi ideig tartanak, mint vasból készült elődeik. A golyószalmok fémgyölyből üzem közben a lekoptott fémrészeket belekerültek a megörölt grafitba, nyomdafestékre vagy porcelánmasszába. Ezt a hibát az öntött bazaltgolyók alkalmazásával sikerült kiküszöbölni. Hasonló eredményt ért el az élelmiszeriparban is: a bazaltgolyókkal vagy bazaltból öntött tömbök segítségével feldolgozott élelmiszerekbe nem kerülnek be szennyező anyagok. A szuperfoszfát gyártó gépek fémából vagy ötvözetekből készült lapjait hamar megtámadják a rendkívül agresszív vegyi anyagok. A kőből öntött lapok kopásállósága csaknem hússzorosa az előbbieknél. A rézöntvényekben és a kőszelidőző üzemekben is jó eredményeket értek el a tartós bazaltból öntött csövekkel. A moszkvai Bugyonij vízgépgyárban az üzemek padlózatát burkolják öntött bazaltlapokkal. Tartósságukon kívül nagy előnyük, hogy a szerszámgepek minden alapozás nélkül a padlózatra állíthatók, s szükség szerint könnyen átrendezhetők.

Déva környéki régészeti leletek

A dévali erdőt átszelő ut építésénél végzett ásásokok alkalmával felszínre került számos bányász-szerszám, egy ércolvastó tűzhely és egy ércáradó, ami azt bizonyítja, hogy az országban ezen a vidéken már az őskőkorszak idején is bányásztak ércet.

A Hátszeg rajoni Bănesti község földművelésének jelentőségét alapján a dévali tartományi múzeum tudományos munkaközössége kutatásokat végzett a község határában, ahol kőkorszakbeli szerszámokat és tárgyakat találtak: kőbaltákat, kovaközpengéket.

Gyilkostó-látkép

Kab Magda laboráns és Páldus Elena a Vörös Triko gyárból töltötték itt pihenőszabadságukat. Valószínűleg sokan akarnak nyaralni a Gyilkostónál, ezért megpróbálom leírni, hogyan töltötték el ott a két hetet.

A gyilkostói üdülőhely aranyát fiatal. Az első világtól körülbelül 35 évvel ezelőtt építették. Az üdülőhely igaz fennedülést csak 1944 augusztus 23-án érhetett el. A Keleti Kár-

tyár. A havasok megrázták hátukat, vihar kerekedett, a legördülő sziklák befedték a darlatot, megölték a betyárt, a hegy aljánál összegyűltek a vizek, tö keletkezett, amelyet azóta Gyilkostónak neveznek.

A tudományos kutatások szerint a Gyilkostó 1837-ben keletkezett. Egy júliusi estén a hegységnek egy része (amelyet eddig is Gyilkos-nak neveztek) lezuhant, lezuhant a Bárdny völgyben lévő Békás patakra.

A jenyökök börtört hegyre szelzárta a Békás felső folyásának nagy részét s így keletkezett a tó. A tavat Vörös tó-nak is nevezik, mivel a vasútdában gazdag vörös szénl mészkőzet,

palamint a tó északi részén elterülő Kis-Suhard hegység

vöröses reflexei ilyen szint kölcsönöznek a tónak.

A tó alakja nagy L. Melysége 12 méter és több mint 600.000 köbméter vizet tartalmaz.

A kirándulások programjába tartozik a Békási szoros megtekintése is. Itt fényképeztek a Tul a fenyvesen című filmet. A pártalan szépségű szorosról sokat lehetne írni, hiszen kiemelkedő pontját meg a Csillagok, az Ördög kapu, és az égből nyúló sziklafalak között a tulajdonképpen szoros.

A pihenőszabadságukat itt töltő dolgozók nem térhetnek vissza anélkül, hogy meg ne látogassák az Egyes kő híres kirándulóhelyet, valamint a Csalhó vadregényes táját. Meg kell még tekinteni a Békási V. I. Lentin vízerőművet is.

Szólunk kell még az üdülő éghajlatáról, pártalan gyógyhatásáról. A völgykötletben csekély a nedvesség. Ozonduz levegő, szellőlt oltalmazott hely. Mindezek gyógyítólag hatnak az emberre. A villák kényelmeseke, az étkezédben izetles és dőségek ételt szolgálnak fel. Az üdülőhely vezetősége gondoskodott az üdülők szórakozásáról is. A klub előtt egy óra szám-lapjához hasonló szemléltető tábla mutatja hova menjünk: kirándulni, táncolni, hangversenyre, stb. A könyvtárban több ezer kötet várja az olvasókat, sokan megfordulnak az olvasóteremben is, ahol újságok, folyóiratok tájékoztatják az üdülőket.

A pihenőszabadság tizenkét napjának mindegyikén kellemesen szórakoztunk, pihentünk és kellemes élményekkel gazdagodva térünk haza.

Táutan Gheorghé levelező

Séta a Maros-parton

Erdemes esténként sétálni a Maros-parton. Egyfelől a Kulturpalota két oldalán elterülő park, másfelől a Maros hűm-polygó vize hat liditőleg az em-berre. Az aszfaltozott parton kétoldalt padok, székek. Itt meg lehet pihenni; alkalmas a hely, a körülmény is arra, hogy gondtalanul megvitassuk a nap eseményeit.

Az elmúlt évek folyamán szé-pült, fejlődött, épült a Maros-part. Két oldalt betonkorlátot létesített a városi néptanács — ez a munka még most is folytatódik — rögzített padokat, székeket helyeztek el; a parkot tiszták, a parti zöld övezet gondozott. Mégis hiányolnak valamit a sétálók és most ezt adjuk tovább:

1 Mindenekelőtt a Maros-part megvilágításáról beszéljünk, mely nem kielégítő. A parkban már felszerelték a fénycsőket, de úgy látszik, a marosparti részről megfeledeztek. Itt még mindig sápadt, vörösténylű égők birkóznak a sötéttséggel — mondanunk sem kell, csaknem eredménytelenül. Mindössze 30–40 higanygöcsz égőre vagy fénycsőre lenne szükség és éjjel is

nappali fényben uszna a Maros-part.

2 Kevés a pad, a székek. Sokra senkinek esténként ezen a festői szépségű sétányon és olykor szeretnénk megpihenni. Tény, hogy jelenleg is foglalkoznak új padok, székek elhelyezésével, csupán az „ütem” elég lassú.

3 A nyári színház mellett a teret — a Ion Slavici Középiskola előtt — mostoha gyermekként kezel a néptanács. Kezdo motorosok száguldanak rajta, bár a bejárton tábla tiltja ezt. S a motorosok felverik a Maros-part csendjét és... a salakpálya porát. A tér Maros felől részben a drotháló szakadozott, több helyen derék-ig erő burján nő.

Vajon tényleg senki-tere ez? Vagy csupán megfélemeztek róla? A Maros-part a város büszkesége. Ha idegen kerestél Aradot, nem mulasztja el, hogy meglátogassa a gyönyörű sétányt. Gondoljuk: itt a cselekvés ideje. A városi néptanács közszegazdálkodási ügyosztálya keressen győzött irt az itt emelt panaszokra.

Es ha keres, biztosak vagyunk abban, hogy talál is,

Törpe teherautó

Celina elnevezésű új szovjet törpe teherautó sorozatgyártását kezdik meg rövidesen a vaporezseji gyárban.

A különleges szerkezetű kisautó 300 kilogramm terhet (pl. tejet, takarmányt, műtrágyát stb.) szállíthat. A gépkocsi súlyla mindössze fele az eddigi alkalmazott GAZ-69 terepjáró gépkocsik súlyának. A kétszemélyes vezetőfülkéket műanyagból készítették. A gépkocsi jó utón 65 kilométeres sebességgel közlekedhetik, de a legnehezebb terepen is viszonylag nagy sebességgel jár.

Pillanatképek

vetíti, betölti az egész helyiséget. S a rendelkező forgalmista válasza:

— Egyes, hármas, négyes órház, 99-es szám, 20 óra 21 perc, a 2114-es szerelvény várózik a 4/2-es vágányon Ujarad felől.

— Értettem! — fogadják az intézkedést az órházak.

A forgalmista az egyik készülékhez lép, megcsavarja a fogantyút, lenyom egy gombot és a vonalon „szabad pályát” jeleznek az összes jelzőberendezések. Fordulnak a váltók, lecsukódnak a sorompók és indulhat a vonat, a 2114-es.

Odakint mind sürűbbé válik a sötétség. A pályaudvar fényel már régen kigyúltak. Várakozó utasok tömege hullámlzik a peronon. A kíváncsiabbak megmégállnak néhány percre a forgalmi iroda ablakánál és érdeklődéssel básméskodnak. Figyelik a forgalmi tiszt munkáját.

Jelzi a nyomtatványra írott tintaceruzás szöveg... A forgalmi tiszt kitölti az indulásra kész vonat mozdonyának vezetőjé számára a menetlevelet. Ellenőrzli a szerelvény vagonszámlát, majd mindent készenlétébe helyez...

Igy folyik ez szüntelenül, a szolgálati idő mind a tizenkét órájában. Mert az aradi állomás igen forgalmas, ritkán akad hézag a közlekedésben.

A jelzőberendezés csengője háromszor kettőt berreg. Közéleg a Bukarest-Északi szemlély az aradi indóházhoz.

Közben utasok jönnek-mennek. Vidéki tanító fordul kézzel a forgalmi tiszthez. Kirándulásra jött osztálya tanulóival. Hol helyezkedhetnek el kényelmesen a gyermekek vonatuk indulásáig? És Vesa elvársz szívesen intézkedik, felvilágosítással szolgál.

De az Arad felé tartó szerelvény kerekelt már itt csattogva a közelben. Fogadni kell az érkező vonatot. S a rádió szünet nélkül beszél, beszél. És bele-beleberregnek a hangzavarba a jelzőberendezések is.

Amikor az órház jelenti, hogy a vonat az állomás területére érkezett, a forgalmi tiszt feláll íróasztalától, veszi a kék-zilámpást és indul kifelé.

A mozdony égő szemel már itt csillognak a közelben. A hármas vágányról húz a kettesre. Ismét magasba emelkedik a lámpás, a szaggatottan fűtlyentgetve elhaladó mozdony vezetője az ablakon kihasználva tisztel. Az utasok csomagokkal, bőröndökkel felszerelve már ott szoronganak a vagonok ajtajában. Mert ezek az érkező pillanatai a legteljesebbek...

Egy szusszanás és megáll a vonat. Utasok ugranak le a lépcsőről, egyesek várakozó szeretettel karjába borulnak, szíves üdvözlések hallatszanak mindenfelől, röpké csökök csattannak és a kék formaruhás piros tetteji tányérsapkás forgalmi tiszt elégedett mosollyal tekint széjjel. Ismét Aradra érkezett menetrend szerint egy szerelvény. Majd kilmért, magabiztos léptekkel megindul az iroda felé. Várja a kötelesség, a hivatás.

Kása János